

EEN KANSRIJKE TOEKOMST IS BEGONNEN!

DE TILBURGSE LOKAAL
EDUCATIEVE AGENDA 2023 – 2026

1. WAAR STAAT LEA VOOR?

In onze Lokale Educatieve Agenda (LEA) schrijven we (de kinderopvang, het onderwijs en de gemeente Tilburg) op wat we de komende vier jaar samen willen bereiken voor de Tilburgse jeugd, onze kinderen en jongeren van nu en straks. Met als doel meer kansengelijkheid en inclusie.

WAAR WIJ VOOR STAAN EN VOOR GAAN

Wij willen dat alle kinderen en jongeren in Tilburg een kansrijke toekomst tegemoet gaan. Een toekomst waar zij en hun ouders zelf aan meewerken.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen en jongeren zelf leren ontdekken wat ze interessant en leuk vinden. Niet alleen om te ontdekken waar ze zelf goed in zijn. Maar ook om talenten van anderen te zien, te leren waarderen en respecteren. En we leggen de verbinding naar de beroepen van straks.

We richten ons op de hele Tilburgse jeugd¹. We besteden extra aandacht aan kinderen en jongeren die minder kansen hebben. Met oog voor de verschillen in de stad, zetten we verder in op wijkgericht werken. Gelijke kansen betekent niet gelijke uitkomsten. We vinden een theoretische opleiding net zo belangrijk als een praktische. Iedereen doet er toe.

Met de ouders, kinderopvang, het onderwijs, en het netwerk daaromheen laten we onze jeugd tot volle bloei komen.

'Meer voor elkaar' is de titel van het nieuwe Tilburgse akkoord. Met de opgave Tilburg Kansrijk streeft de coalitie naar: 'een Tilburg waarin iedereen meedoet, dezelfde kansen krijgt, van jong tot oud. Dat begint al met kinderen die een goede, veilige en gezonde start krijgen met gelijke kansen op ontwikkeling..... Om goede voorzieningen in de wijk en een groene en gezonde omgeving die uitnodigt om te ontmoeten en te bewegen. Het vraagt om een goed onderwijsaanbod, dat actief inspeelt op de banen van vandaag en morgen.'

De LEA is voor ons veel meer dan een wettelijke verplichting² om in overleg tot gezamenlijke afspraken te komen over de kinderopvang en het onderwijs. Het is onze LEA die ons doen en laten focus en betekenis geeft. Onze eigen Tilburgse uitdaging die we samen in volle overtuiging omarmen. Met Een kansrijke Toekomst is begonnen! stellen kinderopvangorganisaties, primair en voortgezet onderwijs, gespecialiseerd onderwijs, het middelbaar beroepsonderwijs en de gemeente Tilburg een gezamenlijke agenda op. De partijen zijn opdrachtgever en eigenaar van de LEA en dragen gezamenlijk, inhoudelijk en financieel, verantwoordelijkheid voor het realiseren van de ambities. Natuurlijk zijn agenda's die voor vier jaar opgesteld worden niet in beton gegoten. Daar houden we rekening mee in de structuur, aanpak en sturing van onze agenda.

'Door te gaan doen, leer je wat je leuk vindt.'

Leerling primair onderwijs

Deze LEA sluit aan bij het Tilburgse akkoord en bouwt voort op de voorgaande LEA, Een Kansrijke Toekomst begint Hier! We beginnen niet opnieuw maar werken vanuit onze ervaringen. Gezamenlijk hebben we teruggeblikt, nagedacht over de prioriteiten, over de doelen die we willen behalen en we hebben gesprekken gevoerd over de organisatie en sturing. Wat vinden kinderopvang, onderwijs en partners in de stad en de collega's binnen de gemeente van onze LEA? Wat vindt onze jeugd ervan? En natuurlijk hebben we onze bevindingen voorgelegd aan bestuurders en raad. Dit alles hebben we meegenomen in de ontwikkeling van deze LEA. In de bijlage is een overzicht van het proces opgenomen.

'Ik ben benieuwd hoe 't later met de toekomst gaat.'

Leerling primair onderwijs

¹ Met jeugd verwijzen we naar kinderen en jongeren.

² Een Lokaal Educatieve Agenda en het bijbehorende wettelijk verplichte overleg zijn bedoeld om te komen tot een kwaliteitsdialoog tussen schoolbesturen, kinderopvang en gemeenten. Kansengelijkheid staat daarbij centraal. Meer specifiek gaat het de wetgever om het bevorderen van integratie, het voorkomen van segregatie, het bestrijden van onderwijsachterstanden en de inschrijving en toelating (bronnen: Wetten op primair onderwijs, kinderopvang en voortgezet onderwijs).

2. WAAR STAAT DE LEA?

In onze LEA beschrijven we wat onze gezamenlijke opdracht is en hoe we daar de komende vier jaar aan werken. We beschrijven onze opdracht in één agenda van kinderopvang, primair onderwijs, voortgezet onderwijs, gespecialiseerd onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs en de gemeente. Daarin betrekken we onze samenwerkingspartners, die keihard nodig zijn om onze ambities te bereiken.

Om kinderen tot volle bloei te laten komen vinden we een goed aanbod belangrijk. Ouders zijn daarbij natuurlijk belangrijke partners. Dat start bij de geboorte en kent daarna diverse overgangen. Toeleiding naar en aanbod van Voor- en Voegschoolse Educatie (VVE) zijn essentieel om kinderen meer kans op succes in het onderwijs te bieden. Een goede doorstroom naar het primair en voortgezet onderwijs en het beroepsonderwijs zijn daarna belangrijk. De LEA staat dus niet op zich. Primair sluit onze LEA aan bij de opdracht aan kinderopvang om VVE te verzorgen en de opdracht van het onderwijs om te werken aan kansengelijkheid en inclusie via kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming en aan passend onderwijs.

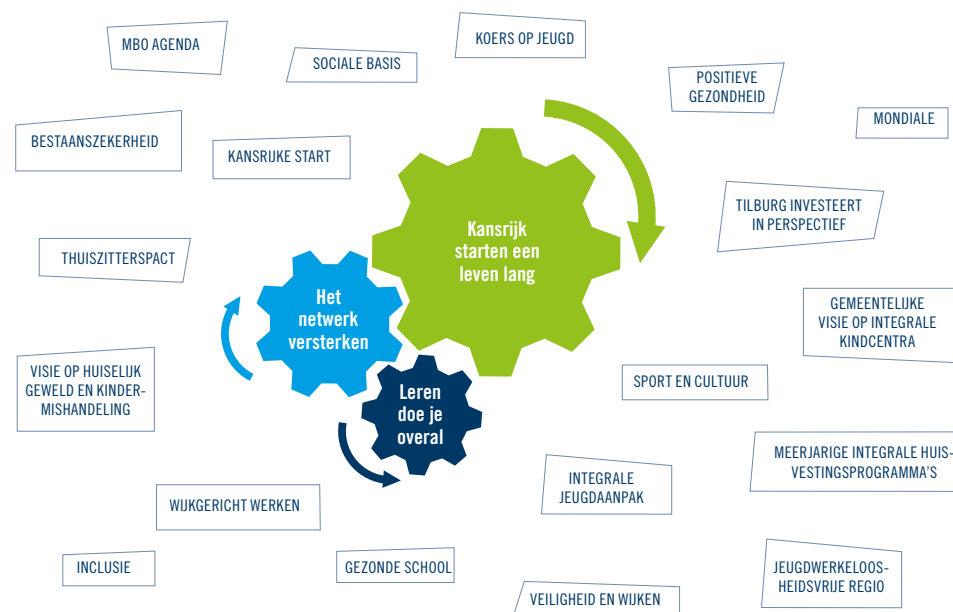
‘De opbrengst van de LEA voor het mbo in termen van ‘bedoelde en verwachte effecten’ is beperkt, want daar wordt in andere agenda’s aan gewerkt, maar in de ‘onbedoelde en onverwachte effecten’ is de opbrengst voor het mbo groter’.

Bron: Tussentijdse evaluatie LEA, KBA

Daarnaast sluit de LEA aan bij veel initiatieven en projecten in de stad die zich richten op kinderen en jongeren. Dat varieert enorm: van de inzet van wijkraden tot vrijwilligers, van [R-NewT](#) en GGD tot de bibliotheek, van [Ontdekstation013](#) en [Factorium](#) tot [CisT](#) en het [Natuurmuseum](#). Maar ook bij werkgevers, om kinderen een blik te bieden op de mogelijkheden van hun toekomst.

Een deel van de initiatieven en projecten is ingebed in de LEA of in ander gemeentelijk beleid. De LEA is ondergebracht in de [Kadernota Persoonlijke Ontwikkeling](#) en sluit aan op [De Integrale Jeugdagenda](#), de [Agenda Sociaal 013](#) het [regionaal uitvoeringsplan](#) voortijdig schoolverlaten, het leerplicht en RMC-beleid, allerlei initiatieven die zich richten op veiligheid, gezondheid en welzijn. Maar ook het beleid gericht op [inclusie](#) en het sport- en cultuurbeleid van de gemeente. En de LEA sluit aan bij onze wijkgerichte aanpak. Het vervangt dat beleid echter niet omdat de breedte van dat beleid de LEA overstijgt.

KANSENGELIJKHEID EN INCLUSIE, POSITIONERING LEA

We bakenen de LEA hier ook af. Dat doen we omdat het mbo, hbo en wo een meer regionale functie vervullen en in andere netwerken functioneren, met het bedrijfsleven en de wetenschap. Er is een [HOST](#) (Hoger Onderwijs en Studenten in Tilburg) voor het hoger onderwijs. Voor het middelbaar beroepsonderwijs is er de [MBO DOE Agenda](#). Ook zijn er programma's om jongeren alsnog een startkwalificatie te laten behalen. In de LEA hebben we wel het over de toeleiding naar het mbo.

3. OP WEG NAAR EEN VOLGENDE STAP

MET ONZE LEA WERKEN WE SAMEN VERDER AAN KANSENGELIJKHEID EN INCLUSIE

Kansengelijkheid is een centraal thema voor de LEA³. Meer specifiek gaat het om het bevorderen van integratie, het voorkomen van segregatie, het bestrijden van onderwijsachterstanden en de inschrijving en toelating. Het gaat ons om leerrecht en de kansen om tot ontwikkeling te komen (preventie, voorkomen van onderwijsachterstanden en stagnering van de ontwikkeling).

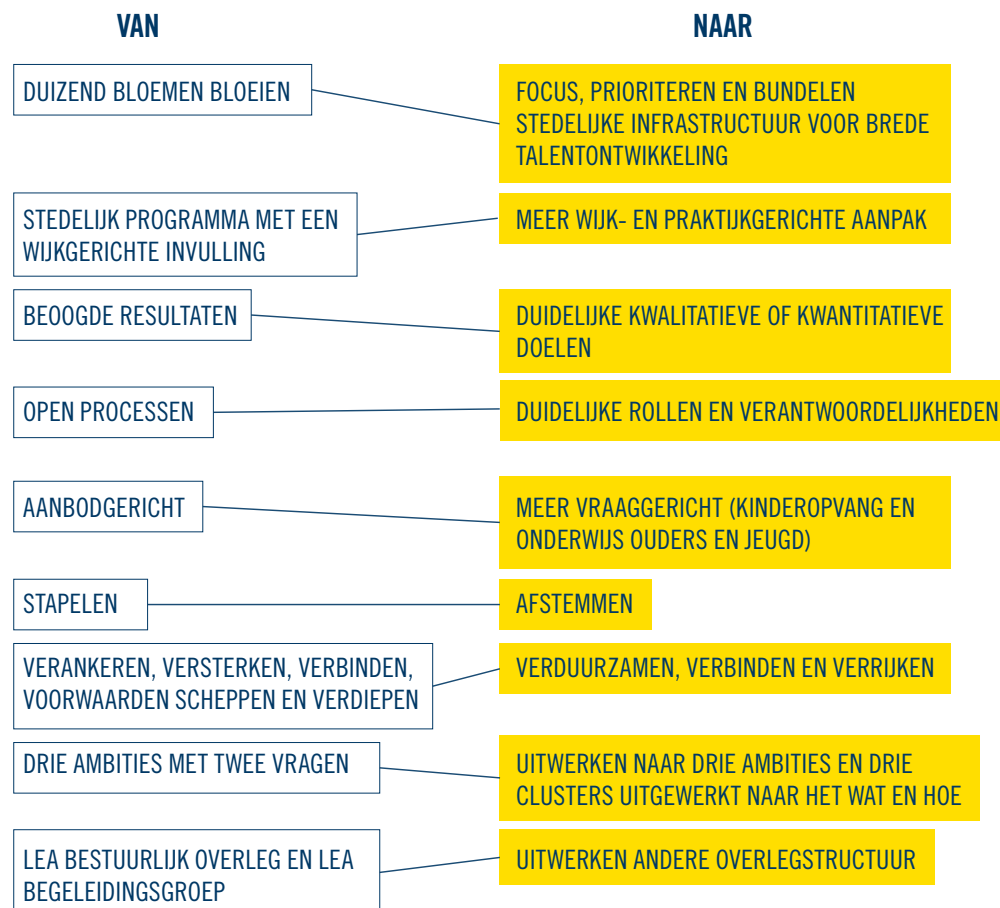
Inclusie⁴ betekent dat we elkaar accepteren, respecteren en dat we openstaan voor de ander zoals die is. Door inclusie voorkomen we isolatie en afzondering. Door inclusie gaat diversiteit pas werken en verrijken we de samenleving, door verschillende inzichten en invalshoeken te benutten. Bij de kinderopvang en in onderwijs verwijst inclusief tevens naar de deelname van kinderen met een extra begeleidings-/zorgbehoefte in reguliere groepen en klassen.

Het draagvlak voor onze LEA Een kansrijke Toekomst Begint Hier! 2019 – 2022 in Tilburg is groot. Juist omdat het een agenda is die met de inzet van veel partners in de stad tot stand is gekomen en wordt uitgevoerd. We zien en horen dat veel partners in de stad elkaar hebben gevonden in de afgelopen periode. Ondanks de beperkingen die de Covid-19 crisis hen oplegde. Er zijn mooie nieuwe initiatieven ontstaan, zoals Makersklas, ouderkamers in het voortgezet onderwijs en de tienerscholen⁵.

Maar we zijn wel toe aan een volgende stap. We hebben de veranderingen die we (verder) inzetten samengevat:

‘Niet alles zou af moeten hangen van je cijfers. Je wilt voldoen aan je verwachting en de lat wordt snel te hoog gelegd.’

Jongere voortgezet onderwijs

³ Zie wetten op kinderopvang, primair en voortgezet onderwijs.

⁴ Met inclusie sluiten we aan bij de brede interpretatie van inclusie zoals die ook door de Raad in 2021 is vastgesteld.

4. ONZE AANGESCHERPTE AMBITIES

We behouden onze drie ambities: Leren doe je overal, Het netwerk versterken en Kansrijk starten een leven lang. Ze zijn herkenbaar en kunnen rekenen op draagvlak.

AMBITIE 1: LEREN DOE JE OVERAL

We helpen de Tilburgse jeugd zich te ontwikkelen tot sterke persoonlijkheden die vanuit hun talenten en met vertrouwen hun eigen plek weten te vinden in de maatschappij. Dat vraagt om een rijke(re) leeromgeving, voor kinderen én jongeren. Zodat ze hun talenten en passies leren vinden én versterken. Een rijke leeromgeving binnen de muren van het kindcentrum en de school, maar zeker ook daarbuiten. Want leren doe je overal. Daar houden we oog voor.

Daarom verduurzamen we de netwerken rond brede talentontwikkeling, vernieuwen deze waar nodig en werken we verder aan een goed aanbod voor de jeugd in de wijken.

AMBITIE 2: HET NETWERK VERSTERKEN

Ouders, de kinderopvang en de school kunnen veel betekenen als er iets aan de hand is met een kind of jongere. Daar werkt ook passend onderwijs aan. De school moet een veilige haven zijn. Maar er zijn en blijven momenten waarop de school of kinderopvang moeten opschalen of moet verwijzen naar gespecialiseerd onderwijs. Om te zorgen dat een jongere bijvoorbeeld niet afglijdt richting het criminele circuit. Of omdat jeugdzorg noodzakelijk is. Of omdat de thuissituatie onveilig wordt. Voorkomen dat situaties escaleren is en blijft ingewikkeld. Niet alleen omdat de problematiek en maatschappij complexer worden. Maar ook omdat we, met en van elkaar, moeten weten wie wat kan, en wie gemachtigd is.

We blijven werken aan het verbinden van de netwerken van professionals in de wijken om de jeugd en hun ouders goed te ondersteunen.

AMBITIE 3: KANSRIJK STARTEN, EEN LEVEN LANG

We hebben de afgelopen jaren belangrijke stappen gezet om te zorgen dat kinderen en jongeren goed voorbereid hun toekomst tegemoet kunnen zien. Met kracht van preventie, toeleiding VVE, een nieuw kwaliteitskader VVE en beter inzicht in de overgang van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs. Het zijn immers de overgangen in het leven die kwetsbaar blijken. Daar werken we verder aan. Zodat ouders, kinderen en jongeren de juiste keuzes kunnen maken. Keuzes die bij hen passen.

We verduurzamen goedlopende pilots in de kinderopvang, het onderwijs en de wijken, door goed te kijken naar wat werkt en daarop voort te bouwen.

VERBINDEN

In Tilburg vinden we het belangrijk dat professionals elkaar kennen, elkaar weten te vinden en goed kunnen samenwerken. Ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid. En dat programma's op een goede manier met elkaar verbonden zijn. Verbinden blijft een aandachtspunt omdat professionals komen en gaan, en er nieuwe initiatieven opgestart worden. Verbinden is ook nodig om het wijkgerichte werken een stap verder te brengen en een goede balans tussen stedelijk en wijkgericht te realiseren.

'Door deelname aan de IMC weekendschool weet ik wat ik later wil worden'

Leerling primair onderwijs

VERDUURZAMEN

We zetten stappen om onze stedelijke en wijkgerichte aanpak verder te verduurzamen. Dat wat goed werkt proberen we te borgen voor de langere termijn. We houden daarbij in het oog dat het niet meer dan logisch is dat er per wijk verschillen optreden in de oplossingen van kinderopvang en onderwijs en hun partners.

'Als ik heel boos word ga ik naar meneer M, want die begrijpt mij.'

Leerling primair onderwijs

VERRIJKEN

We houden onze ogen en oren open voor ontwikkelingen die de kansen van onze kinderen en jongeren beïnvloeden, en vernieuwen daar waar nodig. We verrijken het aanbod voor brede talentontwikkeling. We onderzoeken samen nieuwe manieren om, ook hardnekkige, problemen op te lossen. Daarbij houden we oog voor ontwikkelingen elders, initiatieven in de stad en wetenschappelijke inzichten. We blijven in gesprek hierover en verrijken zo ook elkaar.

'Op de middelbare school was er een docent die mij goed informeerde over meerdere vervolgopleidingen.'

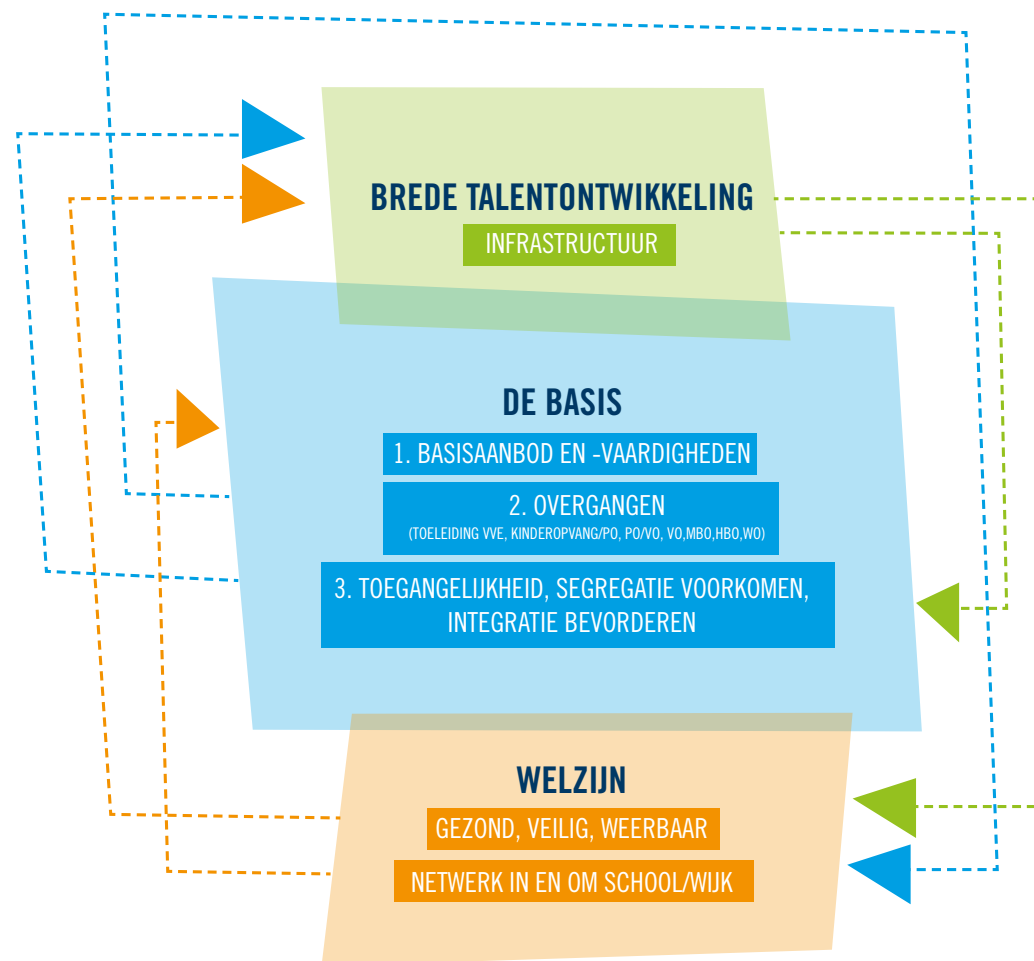
Jongere voortgezet onderwijs

5. DRIE CLUSTERS OM GELIJKE KANSSEN EN INCLUSIE TE BEVORDEREN

Het draagvlak voor de LEA bij de kinderopvang en onderwijspartners en het netwerk daaromheen is groot. We willen alle kinderen en jongeren de kans bieden zichzelf te (leren) ontdekken. We willen hun ontwikkeling ondersteunen. Dit vergt maatwerk en afstemming van alle betrokken partners. En soms differentiatie. We zetten extra in op die wijken, kinderopvanglocaties en scholen waar kinderen minder kansen hebben. Maar we hebben ook oog voor de jeugd in andere wijken die net 'buiten de boot' dreigen te vallen. En we gaan het gesprek aan met ouders en partners over hoe zij hun kinderen gelijke kansen kunnen bieden.

Er is ook behoefte aan doorontwikkeling van de LEA. Hoe komen we tot kansengelijkheid en inclusie? Hoe kunnen we integratie (verder) bevorderen, segregatie voorkomen, onderwijsachterstanden echt bestrijden? Kortom: Wat gaan we de komende vier jaar doen? Wat heeft prioriteit? Wat missen we nog? Het advies van de bestuurders in het brede netwerk in december 2021 was: Brede talentontwikkeling, Een Rijk dekkend netwerk, en Basisaanbod- en vaardigheden. Dat inspireert tot drie clusters.

We werken hier de drie clusters verder uit en koppelen het LEA overleg aan de clusters. Elke keer vormgegeven voor en door de betrokken partners die aan het cluster (en thema) verbonden zijn.

6.1. DE BASIS

Ook in de nieuwe LEA stellen we het kind centraal. We vinden het belangrijk dat alle kinderen zich volop kunnen ontwikkelen, daarin goed ondersteund worden en geen vertraging in hun ontwikkeling oplopen.

Dit cluster sluit aan bij het advies van het brede bestuurlijke LEA overleg en de kernopdracht van kinderopvang en scholen. Belangrijke partners zijn het taalnetwerk, ouders en maatschappelijke werk. We verbinden door te werken aan de overgangen tussen onderwijsniveaus.

Daarom agenderen we in het cluster De basis de volgende thema's:

- Het verder stimuleren van de ontwikkeling van basisvaardigheden (taal, rekenen, burgerschap). Dit is primair de verantwoordelijkheid van de scholen en/of de kinderopvang. We hebben hier extra aandacht voor het onderwijsaanbod van het primair en voortgezet onderwijs in de schakelklassen, de zomerscholen, Taal52, inzet van de bibliotheek, ouderkamers, etc.
Doel van agendering is om te komen tot een verbetering en verbinding van diverse programma's gericht op basisvaardigheden;
- In de LEA bespreken we de doorlopende leerlijnen van 0 tot 18 jaar. Daarin onderscheiden we de toeleiding naar kinderopvang en de overgangen tussen onderwijsvoorzieningen. We bouwen daarbij voort op de vorderingen in de vorige LEA periode zoals de kracht van preventie, de POVO werkgroep en het 10 tot 14 onderwijs;
- (verdere) Segregatie voorkomen en toegankelijkheid en toeleiding naar onderwijs. Wij vinden het belangrijk dat voorzieningen dichtbij zijn. Dat sluit aan bij het wijkgerichte werken en het programma 'in de buurt gebeurt het' van het samenwerkingsverband [Plein013](#). Maar we zien ook dat er wijken zijn waarin veel kinderen in andere wijken naar school gaan. Het is een complex probleem dat de vrije schoolkeuze van ouders raakt maar ook de onderwijshuisvestingsagenda.

'Ik bespreek wel wat me interesseert, maar ze begrijpen niet waarom omdat zij uit een andere cultuur komen dan waarin ik opgroeï.

Ze willen eerder dat ik iets van dokter wordt terwijl ik de sociale kant op wil.'

Gesprek voortgezet onderwijs jongeren

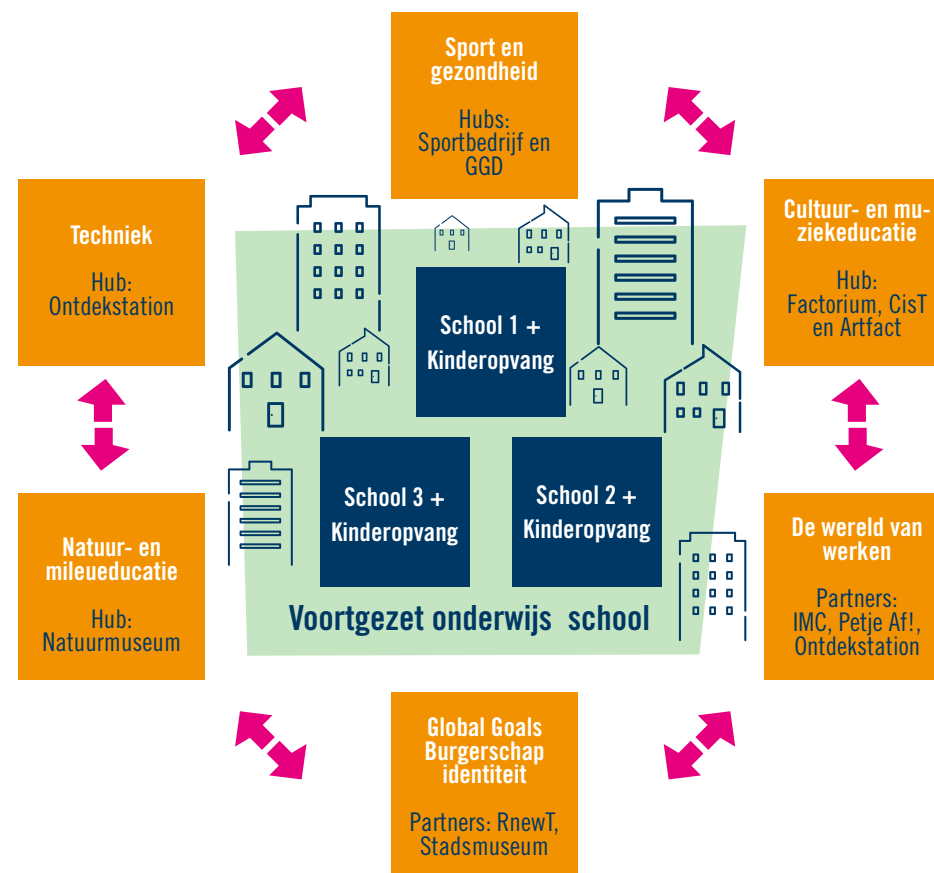
6.2. BREDE TALENTONTWIKKELING

We willen kinderen en jongeren de kans bieden hun talenten breed te ontwikkelen. We willen dat ze kennis maken met cultuur en muziek, sport en leren over gezondheid, techniek, natuur- en milieueducatie, de wereld van werken en burgerschap / identiteit. Zo kunnen zij ervaren wat dat met hen doet. Niet alleen om te ontdekken waar ze zelf goed in zijn, maar ook om talenten van andere kinderen en jongeren te ontdekken.

Dit cluster sluit aan bij het advies van het brede bestuurlijke LEA overleg waarbij de verantwoordelijkheid primair bij ouders en kind geïmplementeerd wordt. Daarbij gesteund door aanbieders, onderwijs. De gemeente vervult een regierol. We verbinden, verduurzamen en verrijken. Dat doen we ook met onze aanvraag voor [Rijke Schooldag](#)

De afgelopen jaren hebben we al vele stappen gezet met agenda's en programma's gericht op cultuur en muziek, sport en gezondheid, kennis maken met techniek, natuur- en milieu educatie, de wereld van werken en burgerschap / identiteit / inclusie / global goals.

- We onderscheiden 6 kenniscentra / hubs waarin diverse partners samenwerken aan brede talentontwikkeling.
- We willen komen tot een betere positionering van onze partners, meer samenhang tussen de partners en (zo nodig) duidelijkere aanspreekpunten.
- We streven we naar een betere afstemming tussen vraag en aanbod, tussen binnen- en buitenschools aanbod en een passende inzet in de wijken. We willen komen tot een stevige basis die verder ontwikkeld kan worden richting voortgezet onderwijs en alle kinderen en jongeren in de wijk. Ook als zij niet in de wijk naar school gaan.
- Natuurlijk is het de bedoeling dat onze partners ook onderling samenwerken en dat zij daarbij gebruikmaken van hun brede netwerk. Dat zij niet een gesloten bastion vormen maar het netwerk verder ontwikkelen door bijvoorbeeld externe aanbieders zoals zzp'ers in te zetten. Het onderwerp waarvoor zij aan de lat staan vergt vaak specifieke inhoudelijke kennis en kennis van het netwerk. We zullen daar het gesprek over aangaan.

'Scholen willen zich niet tien jaar vastleggen op alleen techniek of cultuur, maar misschien wel op een totaalpakket dat inzet op alle gebieden en dus brede talentontwikkeling. Het netwerk moet daarvoor veel sterker. De afgelopen periode zijn er stappen in de goede richting gezet, maar dit kan nog veel sterker.'

Tussentijdse evaluatie LEA, KBA

6.3. WELZIEN

Door welzijn te agenderen kunnen we elkaar beter informeren over ontwikkelingen en komen tot een betere afstemming op stedelijk en wijkniveau.

Dit cluster Welzijn sluit aan op de LEA ambitie Het netwerk versterken. We houden de focus op verbinden en voegen er vernieuwen aan toe. Dit cluster sluit aan bij het Dekkend Rijk netwerk rond opgroeiend kind uit het brede bestuurlijke overleg waar er sprake is van een gezamenlijke verantwoordelijkheid met een regierol voor de gemeente.

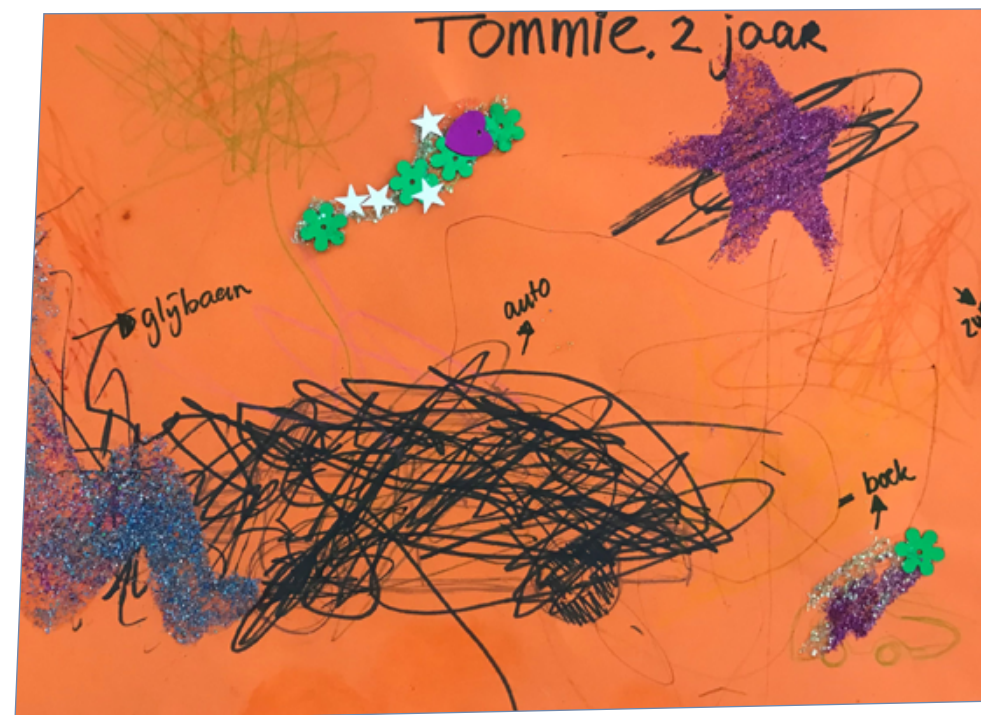
We onderscheiden de thema's:

- Veiligheid
- Weerbaarheid en veerkracht
- Gezondheid

Dit zijn thema's die direct raken aan de zorg voor onze kinderen in de wijk, op school en in de kinderopvang. We willen dat ieder kind opgroeit, omgeven door een rijk dekkend netwerk. Maar er zijn kinderen die behoefte hebben aan extra ondersteuning. De scholen en kinderopvang zijn belangrijke vind- en werkplaatsen voor deze kinderen en jongeren. En zij werken samen met veel maatschappelijke partners in de wijk. De partners informeren elkaar over ontwikkelingen, stemmen af en maken afspraken op school- en wijkniveau.

De voorgaande LEA bevat elementen waarmee we het netwerk versterken, inzetten op preventie en lichte ondersteuning en werken aan de verbindingen in de uitvoering van koersplan jeugd, ondersteuningsplannen Plein013, Portfolio en LEA. Denk aan Schoolmaatschappelijk Werk op het voortgezet onderwijs en inzet op zwaarbelaste scholen en peutervoorzieningen en het buurtgerichte netwerk versterken. En de impuls in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs gericht op de samenwerking kinderopvang-onderwijs-zorg-welzijn.

Maar er gebeurt natuurlijk nog veel meer. Vanuit onderwijs maar ook vanuit de integrale jeugdaanpak, veiligheid en wijken en landelijk beleid.

TOMMIE 2 JAAR

'Help, binnenkort ben ik 18! Hoe moet ik een zorgverzekering afsluiten?'

Jongere voortgezet onderwijs

7. HOE GAAN WE HET DOEN?

De LEA is een agenda waarin kinderopvang, onderwijs en gemeente gezamenlijk lijnen uitzetten, doelen bepalen en bespreken. Maar hoe organiseren we dat samen met al die andere partners die in de wijken en de stad de ontwikkeling van onze kinderen en jongeren stimuleren?

We hebben terecht grote ambities en werken met veel partners samen aan tal van onderwerpen. Dat is mooi, maar er is behoefte aan meer focus en sturing. Want met '1000 bloemen die bloeien' raakt het overzicht uit beeld. In de uitvoeringsagenda is dit verder uitgewerkt. Hier beschrijven we wat we met elkaar op hoofdlijnen willen bereiken.

- Afhankelijk van het thema hebben de gemeente en de partners in de stad een actief sturende en regisserende rol op de voortgang en het verbinden van partners die nodig zijn om de doelstellingen te behalen.
- Meetbaar, Merkbaar en Bespreekbaar: waar mogelijk putten we uit de door KBA geformuleerde indicatoren. Met als doel om beter in beeld te krijgen of wat we doen blijft bijdragen aan onze ambities.
- We willen deze LEA sterker wijkgericht inrichten. Dat past goed bij kinderopvang en primair onderwijs, omdat de meeste kinderen naar een opvanglocatie of basisschool in de buurt gaan, maar minder goed bij het voortgezet onderwijs, het middelbaar beroepsonderwijs en het speciaal onderwijs, omdat deze een stadsbrede of zelfs regiofunctie vervullen. We besteden aandacht aan deze kinderen en jongeren in onze wijkgerichte aanpak.
- Dat betekent dus dat we moeten schakelen tussen wijkgericht en stadsbreed werken, terwijl we ook de verbinding met de regio en landelijk beleid in het oog houden.
- Naast het LEA bestuurlijke overleg en werkgroepen is er een LEA Begeleidingsgroep. Deze is ingesteld om de samenwerking in de gemeente Tilburg rond de lokaal educatieve agenda (LEA) verder te versterken. De groep draagt bij aan het creëren van nieuwe ontwikkelingen en stimuleert samenwerking en de stad. Zij draagt bij aan het verbeteren van de impact van de LEA en de verdere doorontwikkeling. We versterken de bestuurlijke en strategische positionering van de LEA begeleidingsgroep.

Wat wil ik worden?

EMMA 8 JAAR

Straks
als ik
groot
ben

brandweer-
man nee!

OF Regter

Danser OF mama

(bijna)

BIJLAGE 1: UITVOERINGSAGENDA PERIODE 2023 TOT EN MET 2026

Hieronder zijn de uitvoeringsagenda's van de drie clusters opgenomen, uitgewerkt naar thema's. Deze worden nog verder uitgewerkt met betrokken partners en voorstel vergaderfrequentie.

AGENDA CLUSTER 1 DE BASIS

- We werken aan de voorwaarden om basisaanbod en -vaardigheden (taal, rekenen, mediawijsheid) verder te verbeteren.
- We voeren het gesprek over de onderwijsresultaten met kinderopvang, onderwijs en de gemeente en partners.
- We werken volgens de methodiek: meetbaar, merkbaar en bespreekbaar. Op het niveau van de wijken en van de stad.
- We ontwikkelen een dataset die ons een blik op het onderwijs in Tilburg biedt. We maken gebruik van de data zoals die beschikbaar zijn (bv [Smart Start](#), [Lemon](#), de wijkagenda's, gemeentelijke data). Aangevuld met de relevante onderwijsdata, -rapportages en inzichten van onderwijsbesturen en kinderopvang.
- We maken gebruik van de inzet en ervaring van de directeuren/buurtvoorzitters, de procesadviseurs van [T-Primair](#) en sluiten aan bij het wijkgerichte werken van de gemeente (met de omgevingsmanagers, [PacT aanpak](#), e.d.). We betrekken wijkraden en ouders zo veel al mogelijk/nodig.
- Jaarlijks organiseren we overleggen op wijkniveau en de resultaten vertalen we naar stedelijk niveau.

Richtinggevend indicatoren	
Resultaat	• We werken aan het verbeteren van kansengelijkheid door samen te werken aan een stevige basis. • Onderwijs, kinderopvang en partners (zoals het taalnetwerk) weten elkaar beter te vinden. • Deze partners maken beter gebruik van potentiële vindplaatsen voor jeugd en volwassenen met zwakke basisvaardigheden.
Bereik	• Toename instroom VVE • Afname van cijfers op- en afstroom en blijven zitten
Breedte	• Verbreding van de doelgroep basisvaardigheden van het Taalakkoord. • Versterken thema's ouderbetrokkenheid (schoolloopbaan, gezondheid, opvoed, etc. op kinderopvang/primair onderwijs /voortgezet onderwijs)
Duurzaamheid	
Integraliteit	Meer afstemming tussen programma's

ONDERWERPEN	WAT HOUDEN WE?	WAT IS NIEUW?	RAAKVLAKKEN EN PARTNERS
THEMA: BASISVAARDIGHEDEN			
1. VERSTERKEN BASIS-VAARDIGHEDEN	Aanbod bibliotheek Schakelklassen, Taal52, kindgebonden financiering peutervoorzieningen VVE	Verbreden aanbod en doelgroepen	Primair verantwoordelijkheid kinderopvang en onderwijs Basisvaardigheden OCW Gemeente ondersteunt (LEA, NPO)
2. NETWERK TAAL-ONTWIKKELING VERSTERKEN	Inzet bibliotheek in VVE trajecten en op scholen	Visie op taal, taalniveau ouders Verbinding programma's en bewustwording en gebruik vindplaatsen	Taalakkoord, NPO, LEA, kinderopvang en scholen, Kentalis, Auris Florant, taalnetwerk en Expertisenetwerk taal
THEMA: OVERGANGEN EN LEERLIJNEN			
3. TOELEIDING VVE, KRACHT VAN PREVENTIE	Inzet van partners (GGD, R-NewT)	Vindplaats (ouderschap, taal, e.d.) Verbeteren overgang Jeugd-gezondheidszorg (JGZ) naar kinderopvang	LEA, NPO,
4. OVERGANGEN KINDEROPVANG / PRIMAIR EN VOORTGEZET ONDERWIJS	Werkgroep POV0 013 (data, warme overdracht, kennis-overdracht), kwaliteitskader VVE	Resultaatafspraken kinderopvang primair onderwijs	Kinderopvang, onderwijs, LEA, MBO DOE agenda
THEMA: TOEGANKELIJKHEID, SEGREGATIE VOORKOMEN, INTEGRATIE BEVORDEREN			
5. TOEGANG EXTRA BEGELEIDING EN TOETS-/EXAMENTRAININGEN		Gezamenlijke standpunt innemen balans publiek privaat aanbod.	Onderwijs, LEA, Integrale Jeugdagenda, Veiligheid en Wijken
6. FINANCIËLE ONDERSTEUNING OUDERS EN SCHOLEN	St. Leergeld en Jeugd Educatiefonds	Analyse blinde vlekken om effecten van (verborgen) armoede te voorkomen. Acties naar aanleiding van analyse.	Bestaanszekerheid
7. ONDERSTEUNEN ZWAARBELASTE PEUTERVOORZIENINGEN EN SCHOLEN	Zomerscholen, inzet bibliotheek, educatief partnerschap (ouderkamers)	Verder ontwikkelen zomerscholen en educatief partnerschap van ouders	Onderwijs, LEA, NPO, Integrale Jeugdaanpak
8. KINDNABIJ ONDERWIJS		Analyse leerlingstromen in en tussen wijken en verdere acties bepalen.	LEA, MIHP PO+

AGENDA CLUSTER 2 BREDE TALENTONTWIKKELING

- We bouwen verder aan de stedelijke infrastructuur voor brede talentontwikkeling met een wijkgericht aanbod georganiseerd in 6 kenniscentra/hubs.
- Dat doen we met scholen en kinderopvang en via ander beleid en programma's zoals de Rijke Schooldag.
- We streven naar een betere aansluiting en een betere onderlinge afstemming.
- We maken de deelname aan activiteiten meetbaar, merkbaar en bespreekbaar. Waar nodig sturen we bij.

Richtinggevende indicatoren	
Resultaat	Via school of via ondersteuning van ouders kunnen kinderen en jongeren deelnemen aan een activiteit gericht op brede talentontwikkeling.
Bereik	• 100% van de kinderen op scholen uit een wijk met een PacT neemt deel aan een of meerdere onderdelen van brede talentontwikkeling. • 75% van de kinderen op scholen uit een wijk met lage SES neemt deel aan een of meerdere onderdelen van brede talentontwikkeling. • 25% van de kinderen in het speciaal onderwijs die wonen in een wijk met een PacT participeert in de buitenschoolse activiteiten • 25% van de kinderen die niet in de wijken naar school gaan participeert in de buitenschoolse activiteiten in de wijken met een PacT.
Breedte	• Nieuw type aanbod en/of aanbieders (verbreden aanbieders in de hub) • Verbreden doelgroepen naar speciaal en voortgezet onderwijs
Duurzaamheid	• Per hub uit te werken
Integraliteit	• Verbinding binnen- & buitenschools

ACTIES	WAT HOUDEN WE?	WAT IS NIEUW?	RAAKVLAKKEN
1. KWARTIERMAKER	Bottom-up verbinden en verbreden van het aanbod in de stad, over de wijken	Versterken door inzet Kwartiermaker Brede talentontwikkeling / Rijke Schooldag	Sportstimuleringsbeleid / Rijke schooldag, Cultuur, Economie & Arbeid, Inclusie, Global Goals, Integratie Jeugdaanpak, Gezonde School
2. TALENTENDRIEHOEK	Jaarlijkse aanbod voor scholen	Verbreden aanbod tot de zes onderdelen Gezamenlijke verwonderroute met aanbieders	LEA
3. LEERRIJKE PLEKKEN	Platform leerrijke plekken op de kaart Aanbod brede talentontwikkeling voor ouders en professionals kinderopvang en onderwijs	Verdere ontwikkeling platform voor de zes kenniscentra/hubs (en evt. andere doelgroepen)	LEA
4. EVENEMENT	Een (jaarlijks) inspiratiemoment (gekoppeld aan onderwijsdag)	Vervolg geven aan Onderwijs400 (of bv. skills wedstrijd, Wereld-talentendag, etc.)	LEA i.s.m. relevante afdelingen gemeente, kinderopvang, onderwijs en partners
HUBS EN KENNISCENTRA			
5. CULTUUR EN MUZIEK	Culturaanbod, cultuurcoaches	Nieuwe wijken en scholen	LEA, cultuurbeleid, bestaanszekerheid
6. SPORT EN GEZONDHEID	Sportcombinatiefunctionarissen en buurtsport in de wijken met een PacT Activiteiten van JOGG	Versterken buurtsport voor leerlingen vanaf 10 jaar in de PacT wijken en verbreden andere wijken. Streven 100% dekking van sportcombinatiefunctionarissen in en rondom het primair onderwijs.	Sportstimuleringsbeleid, gezondheidsbeleid, JOGG
7. TECHNIEK	Ontdekstation013	Positie verstevigen	LEA en Economie en Arbeid
8. NATUUR-, MILIEU EN DUURZAAMHEID/EDUCATIE	Natuurmuseum	Beter positioneren Natuurmuseum Verder ontwikkelen NME	LEA Omgevings- en Ruimtebeleid, Mondiale bewustwording
9. DE WERELD VAN WERKEN	Loopbaanoriëntatie, Kennis maken met de wereld van werken (IMC-weekend-school , Petje af!)	Bouwstenen leerlijn verder ontwikkelen. Overweging: • verbreden met IMC basis, aanbod Jinc • verbreden naar aanbod andere sectoren	LEA, bestaanszekerheid
10. BURGERSCHAP / IDENTITEIT / GLOBAL DEVELOPMENT GOALS	Lokale initiatieven	Makelaarsfunctie om partijen te verbinden	Beleid Inclusie, Mondiale bewustwording, Integratie Jeugdaanpak

AGENDA CLUSTER 3 WELZIJN

- We agenderen welzijn om elkaar beter te informeren over ontwikkelingen en komen tot een betere afstemming op stedelijk en wijkniveau.
- We betrekken de partners in de stad en de betrokken beleidsadviseurs bij het overleg met de bestuurders van kinderopvang en scholen en maken gebruik van de inzet van procesadviseurs van T-Primair.
- Daarmee werken we verder aan welzijn van onze jeugd rondom scholen, om kinderen die het nodig hebben te kunnen ondersteunen, preventief, op maat, voorliggend aan arrangementen passend onderwijs of individueel geïndiceerde jeugdhulp.

Richtinggevende indicatoren	
Resultaat	Met goede zorg stimuleren we een optimale ontwikkeling van onze kinderen Inclusieve kinderopvang en scholen
Bereik	Betrokken bestuurders, evt. directeuren
Breedte	Thema's Welzijn, Veiligheid, Gezondheid
Duurzaamheid	Evaluatie juni 2024
Integraliteit	Goede verbinding tussen partners

THEMA'S EN ACTIES	WAT HOUDEN WE?	WAT IS NIEUW?	RAAKVLAKKEN
THEMA: WELZIJN			
1. VERBINDINGEN MET ONDERSTEUNINGSPANNEN PLEIN013, PORTVOLIQ	NPO Impuls samenwerking kinderopvang-onderwijs-zorg-welzijn.		LEA en NPO
2. VERSTERKEN WEERBAARHEID EN MENTALE GEZONDHEID	Leerlijn weerbaarheid is ontwikkeld, van 0 tot 12	Leerlijn verder ontwikkelen voor primair en voortgezet onderwijs Versterken van de ondersteuning op de scholen	Sociale basis
3. SCHOOLMAATSCHAPPELIJK WERK	In voortgezet onderwijs		LEA
4. ONDERSTEUNING KINDEROPVANG	Inzet intern begeleiders kinderopvang, ondersteuning Jeugd Gezondheidszorg op kinderopvanglocaties	Gerichtere inzet zwaarbelaste peutersvoorzieningen, werken aan inclusieve kinderopvang	LEA, NPO, gezondheidsbeleid
THEMA: VEILIGHEID			
5. VEILIGE SCHOOL	Convenant Veilige School	Informeren over de voortgang	Veiligheid en wijken
6. PREVENTIE VEILIGHEID	Programma's van Veiligheid en wijken Meldcode Veilig Thuis Regionale aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling	Indien nodig agenderen in LEA	Veiligheid en wijken, Leerplicht
THEMA: GEZONDHEID			
7. GEZONDE SCHOOL	Gezonde school en kinderopvang aanpak	Beter verankeren gezonde schoolaanpak Uitbreiding aanpak gezonde kinderopvang	Gezondheidsbeleid
8. SCHOOLONTBIJT	Aanbod op 5 scholen		Bestaanszekerheid, Rijke schooldag, scholen

BIJLAGE 2: PROCES VAN EVALUATIE OVER DE LEA EEN KANSRIJKE TOEKOMST BEGINT HIER! 2019-2022

Om tot deze nieuwe LEA te komen hebben we een uitgebreid traject doorlopen. Niet opnieuw beginnen maar werken vanuit onze gezamenlijke ervaringen van onze LEA. Samen nadenken over de volgende stap:

- De tussentijdse KBA evaluatie telde zo'n 75 deelnemers. Bestuurders, directeurs en professionals hebben meegewerkt aan het onderzoek. Naast een groot draagvlak en enthousiasme voor de LEA liet dat onderzoek ook zien dat er behoefte was aan focus en dat wijkgericht werken (met name voor de kinderopvang en het primair onderwijs) versterkt kan worden. Afhankelijk van het thema hebben de gemeente en de partners in de stad een actief sturende en regisserende rol op de voortgang en het verbinden van partners die nodig zijn om de doelstellingen te behalen.
- Het brede bestuurlijke LEA overleg en partners adviseerden de wethouder onderwijs op 10 december over de inhoudelijke prioriteiten, de doelen en (eerst) verantwoordelijke. Dat leverde 3 prioriteiten op: Een Rijk dekkend netwerk, Brede talentontwikkeling en Basisaanbod- en vaardigheden.
- Met zo'n 16 leerlingen van het basisonderwijs en 30 leerlingen van het voortgezet onderwijs zijn gesprekken gevoerd over hun eigen toekomst en de LEA.
- Op 30 maart 2022 was er een grote onderwijsbijeenkomst waar 200 aanwezigen nadachten over de toekomst van ons onderwijs. Wat vraagt de samenleving van jongeren en bereiden we onze kinderen daar goed genoeg op voor? Belangrijke thema's die deze dag onder andere naar voren kwamen: kansengelijkheid; samenwerken; lef tonen; maatwerk bieden en talent.
- De raad heeft de onderzoeken ontvangen en tijdens een informele bijeenkomst op 27 juni gereageerd op het doorlopen proces en het ontwikkelde concept.

Proces evaluatie LEA een Kansrijke Toekomst Begint Hier! 2019 – 2022 & opmaat nieuwe LEA

2021

- **Tussentijdse evaluatie (KBA)**
- Interviews
- Sessies naar leeftijd
- Sessies naar ambitie
- Oktober: Bestuurders reageren op concept rapport
- December: digitaal LEA bestuurlijk overleg: prioriteren en bundelen en verantwoordelijkheden.
- Diverse overleggen LEA begeleidingsgroep

2021

- **Verder....**
- **Intern:**
- Opstart gesprekken met kinderen en jeugd
- Aanpalende beleidsvelden (zorg, veiligheid, cultuur, sport, global goals, inclusie, armoede, laaggeletterdheid etc.)
- Gemeentelijke visie Integrale Kindcentra (IKC)
- **Overleg over:**
- Een blik op onderwijs
- Wijkagenda's
- Positionering LEA begeleidingsgroep

2022

- **Eerste kwartaal:**
- Gesprekken kinderen en jeugd
- KBA rapport naar college en Raad
- Ex-ante en voortgangsanalyse
- Onderwijs400
- Benutten NPO impuls
- **Akkoord Meer voor elkaar**
- **Tweede- en derde kwartaal**
- Uitwerken nieuwe LEA
- Uitwerken sturing en organisatie met partners
- College & Raad